

CHƯƠNG 2

SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN

NỘI DUNG

- 1. Lý luận của chủ nghĩa Mác – Lênin về sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân**
- 2. Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam**

1. Lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin về giai cấp công nhân và sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

1.1. Khái niệm và đặc điểm của giai cấp công nhân

1.2. Nội dung và đặc điểm sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

1.3. Những điều kiện quy định sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

1.1. Khái niệm giai cấp công nhân

- *Nguồn gốc giai cấp công nhân*

- Giai cấp công nhân ra đời gắn liền với sự ra đời và phát triển của *phương thức sản xuất tư bản chủ nghĩa*.
- Giai cấp công nhân có nguồn gốc từ *tất cả các giai cấp và tầng lớp* trong xã hội

1.1. Khái niệm giai cấp công nhân

Tiêu chí xác định giai cấp công nhân

Về phương thức lao động, phương thức sản xuất

- Công nhân là những người lao động *trực tiếp* hoặc *gián tiếp vận hành công cụ sản xuất có tính chất công nghiệp* ngày càng hiện đại và tính xã hội hóa ngày càng cao.

Khái niệm giai cấp công nhân

Đặc trưng của giai cấp công nhân

Trong CNTB

- Giai cấp công nhân là những người lao động *không sở hữu tư liệu sản xuất chủ yếu* của xã hội. Họ phải bán sức lao động cho nhà tư bản và bị chủ tư bản bóc lột giá trị thặng dư.

Trong CNXH

- Giai cấp công nhân là lực lượng chính trị
- Giai cấp công nhân trở thành giai cấp lãnh đạo xã hội
- Cùng nhân dân lao động *làm chủ những tư liệu sản xuất chủ yếu* và cùng nhau hợp tác lao động vì lợi ích chung của toàn xã hội trong đó có lợi ích chính đáng của mình.

Giai cấp công nhân ngày nay

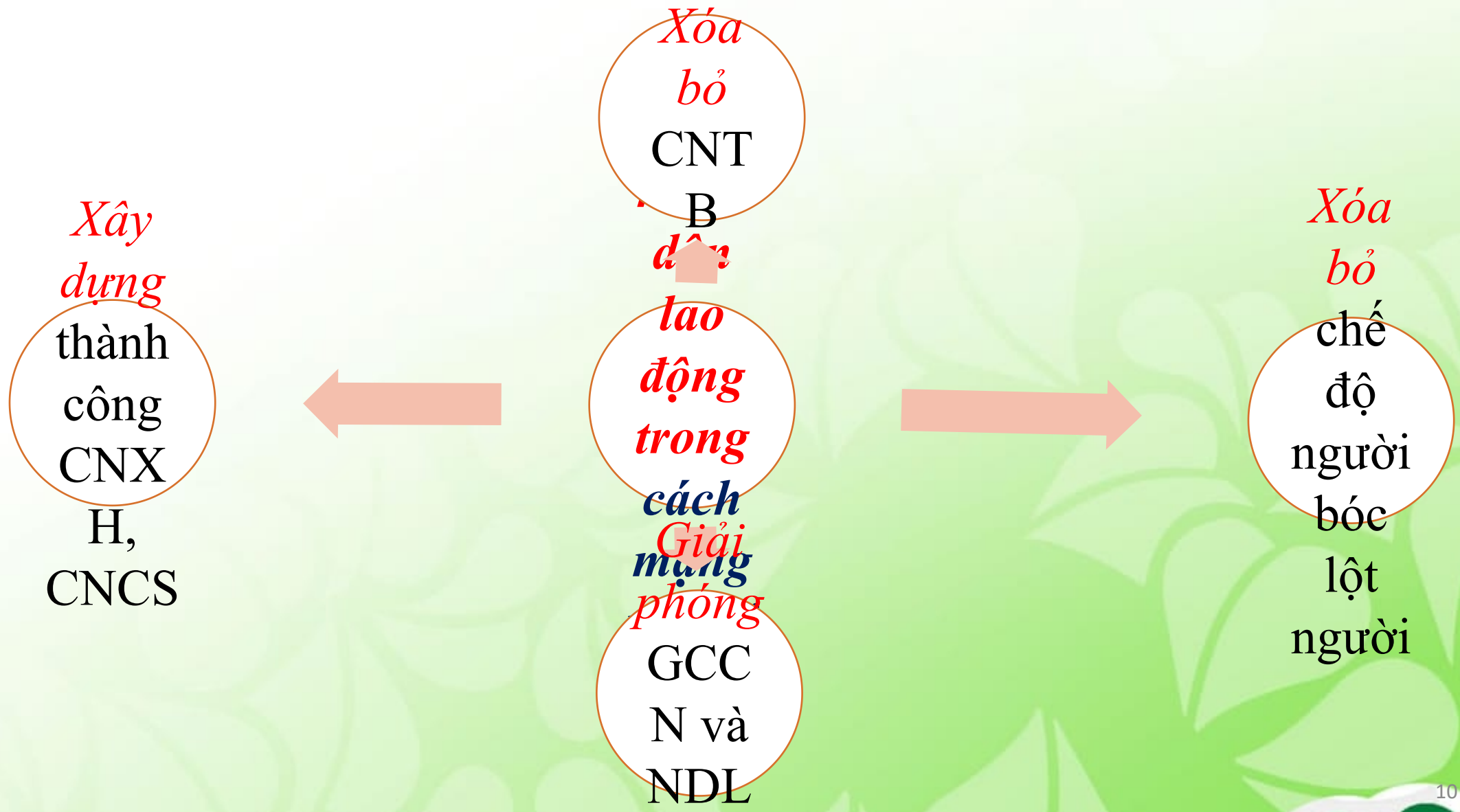
- Giai cấp công nhân có xu hướng tri thức hóa và trí thức hóa.
- Giai cấp công nhân dần dần làm chủ tư liệu sản xuất đặc biệt, đó là tri thức và công nghệ hiện đại.
- Hao phí lao động trí tuệ của công nhân là nguồn gốc chủ yếu tạo thành giá trị thặng dư.
- Trình độ xã hội hóa trong lao động của công nhân biểu hiện ở xu thế toàn cầu hóa...

1.2. NỘI DUNG SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN

*Giai cấp công nhân là giai cấp **lãnh đạo** cuộc đấu tranh nhằm thực hiện bước chuyển từ chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản*

1.2. Nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

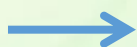
Nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân (Quan điểm của CN Mác - Lênin)

Nội dung
chính trị-xã hội

Lật đổ sự thống trị của giai cấp tư sản, thiết lập nhà nước của giai cấp công nhân và nhân dân lao động

Nội dung
Kinh tế - xã hội

Cải tạo quan hệ sản xuất tư nhân tư bản chủ nghĩa, xây dựng quan hệ sản xuất mới – xã hội chủ nghĩa

Nội dung
Văn hóa – xã hội

Xây dựng nền văn hóa mới, trên nền tảng hệ thống chính trị của giai cấp công nhân

Nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân (Ở các nước Tư bản chủ nghĩa)

Về
chính trị-xã hội

Chống bất công và bất bình đẳng xã hội, đòi quyền dân sinh, dân chủ và tiến bộ xã hội.
Giành chính quyền về tay giai cấp công nhân và nhân dân lao động

Về
Kinh tế -xã hội

Cải tạo quan hệ sản xuất tư nhân tư bản chủ nghĩa, xây dựng quan hệ sản xuất mới - xã hội chủ nghĩa.

Về
Văn hóa – xã hội

Đấu tranh ý thức hệ giữa hệ giá trị của giai cấp công nhân với hệ giá trị của giai cấp tư sản

Nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân (Ở các nước xã hội chủ nghĩa)

Nội dung
chính trị-xã hội

Xây dựng đảng cầm quyền trong sạch, vững mạnh, xây dựng, củng cố, hoàn thiện nhà nước XHCN

Nội dung
Kinh tế - xã hội

Tiếp tục củng cố và xây dựng quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa và phát triển lực lượng sản xuất, xây dựng cơ sở vật chất, kỹ thuật cho chủ nghĩa xã hội.

Nội dung
Văn hóa – xã hội

Xây dựng nền văn hóa mới, trên nền tảng hệ thống chính trị của giai cấp công nhân

1.2. Nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

Đặc điểm sứ mệnh lịch sử của GCCN

- ***Xóa bỏ triệt để tư hữu*** về tư liệu sản xuất, xóa bỏ sở hữu tư nhân tư bản chủ nghĩa - nguồn gốc sinh ra những áp bức, bóc lột, bất công trong xã hội hiện đại.
- ***Giành chính quyền*** về tay giai cấp công nhân là tiền đề để cải tạo toàn diện, sâu sắc và triệt để xã hội cũ, xây dựng thành công xã hội mới với mục tiêu cao nhất là ***giải phóng con người***.

1.3. Những điều kiện quy định sứ mệnh lịch của của giai cấp công nhân

1.3.1. Điều kiện khách quan

1.3.2. Điều kiện chủ quan

1.3.1. Điều kiện khách quan

*Địa vị kinh tế - xã hội
của GCCN*

*Đặc điểm chính trị - xã hội
của GCCN*

Địa vị kinh tế - xã hội của GCCN

GCCN đại diện cho LLSX và PTSX tiên tiến, hiện đại.

Lợi ích của GCCN >< trực tiếp với lợi ích của GCTS

Sự phát triển của **nền đại công nghiệp** TBCN tạo khả năng để GCCN thực hiện thắng lợi SMLS của mình

Đặc điểm chính trị - xã hội của GCCN

GCCN là giai cấp tiên tiến

GCCN có tinh thần cách mạng triệt để

GCCN có tính tổ chức kỷ luật cao

GCCN có bản chất quốc tế

Địa vị kinh tế - xã hội của giai cấp công nhân

- Giai cấp công nhân *đại diện cho lực lượng sản xuất tiên tiến*, là lực lượng quyết định trong việc phá vỡ quan hệ sản xuất tư bản chủ nghĩa, xây dựng phương thức sản xuất mới cao hơn phương thức sản xuất tư bản chủ nghĩa.
- Trong xã hội tư bản chủ nghĩa, giai cấp công nhân *không có tư liệu sản xuất chủ yếu*, phải bán sức lao động cho các nhà tư bản và bị bóc lột giá trị thặng dư.
- *Lợi ích cơ bản đối lập trực tiếp với lợi ích của giai cấp tư sản.*

PHƯƠNG THỨC SẢN XUẤT

LỰC LƯỢNG SẢN XUẤT

QUAN HỆ SẢN XUẤT

```
graph TD; A[Lực lượng sản xuất] --- B[Người lao động]; A --- C[Tư liệu sản xuất]
```

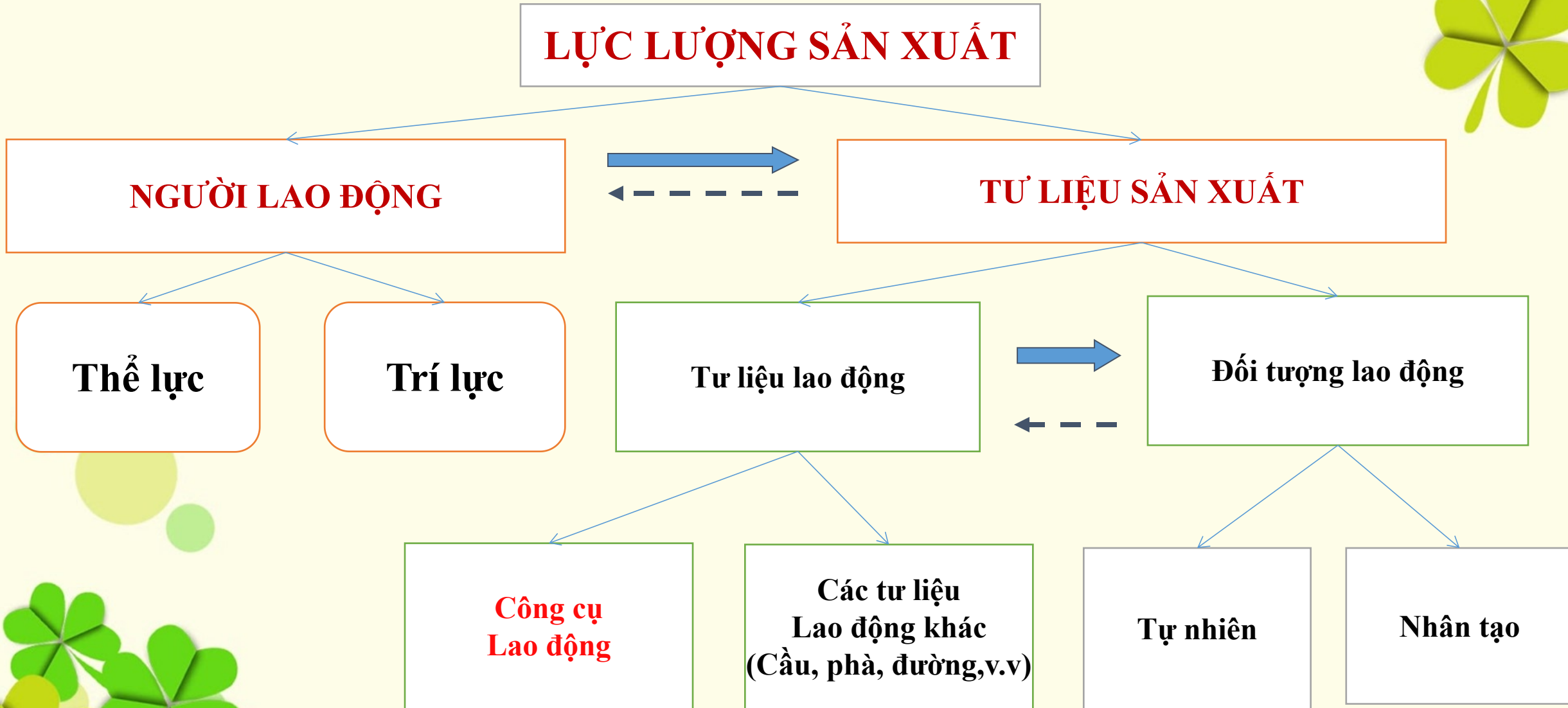
Lực lượng sản xuất

Người lao động

Tư liệu sản xuất

CÁC YẾU TỐ CẤU THÀNH CỦA LLSX

LỰC LƯỢNG SẢN XUẤT

QUAN HỆ SẢN XUẤT

```
graph TD; A[QUAN HỆ SẢN XUẤT] --> B[QUAN HỆ SỞ HỮU ĐỐI VỚI TƯ LIỆU SẢN XUẤT]; A --> C[QUAN HỆ TỔ CHỨC VÀ QUẢN LÝ SẢN XUẤT]; A --> D[QUAN HỆ PHÂN PHỐI SẢN PHẨM LAO ĐỘNG];
```

QUAN HỆ **SỞ HỮU** ĐỐI VỚI
TƯ LIỆU SẢN XUẤT

QUAN HỆ **TỔ CHỨC**
VÀ QUẢN LÝ SẢN XUẤT

QUAN HỆ **PHÂN PHỐI**
SẢN PHẨM LAO ĐỘNG

Phương thức sản xuất **Tư bản chủ nghĩa**

- Có 2 yếu tố
- Lực sản xuất: **Người lao động và TLSX: là công nhân**
- **Quan hệ sản xuất**: quan hệ giữa người và người trong quá trình sx
- Quan hệ sở hữu TLSX: giai cấp tư sản
- Quan hệ tổ chức, điều hành: giai cấp tư sản
- Quan hệ phân phối: giai cấp tư sản

Đặc điểm chính trị - xã hội của giai cấp công nhân

- Giai cấp công nhân là giai cấp *tiên tiến nhất*;
- Giai cấp công nhân là giai cấp có *ý thức tổ chức kỷ luật cao*;
- Giai cấp công nhân là giai cấp có *tinh thần cách mạng triệt để*;
- Giai cấp công nhân có *bản chất quốc tế*.

1.3.2. Điều kiện chủ quan

a. Sự phát triển của bản thân GCCN về số lượng và chất lượng

b. **Đảng Cộng sản** là nhân tố chủ **quan quan trọng nhất** để GCCN thực hiện thắng lợi SMLS của mình

c. Phải có sự liên minh giữa GCCN với GCND và các tầng lớp lao động khác

1.3.2. Điều kiện chủ quan

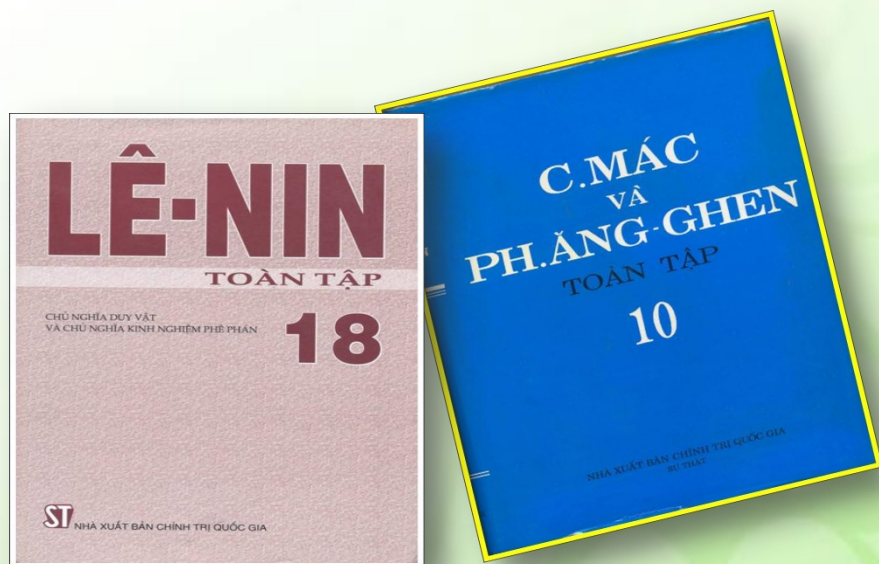
a. Sự phát triển của bản thân GCCN về số lượng và chất lượng

- Phát triển về quy mô (số lượng).
- Phát triển về chất lượng thể hiện ở: trình độ trưởng thành về ý thức chính trị; năng lực và trình độ làm chủ về khoa học, công nghệ; trình độ học vấn, tay nghề, chuyên môn, nghiệp vụ.

1.3.2. Điều kiện chủ quan

b. Đảng Cộng sản là nhân tố chủ quan quan trọng nhất để GCCN thực hiện thắng lợi SMLS của mình

- Quy luật ra đời của Đảng Cộng sản: Theo Lênin, Đảng Cộng sản ra đời trên cơ sở kết hợp giữa hai yếu tố: ***Chủ nghĩa Mác + phong trào công nhân***

+

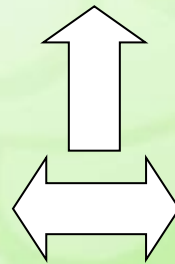
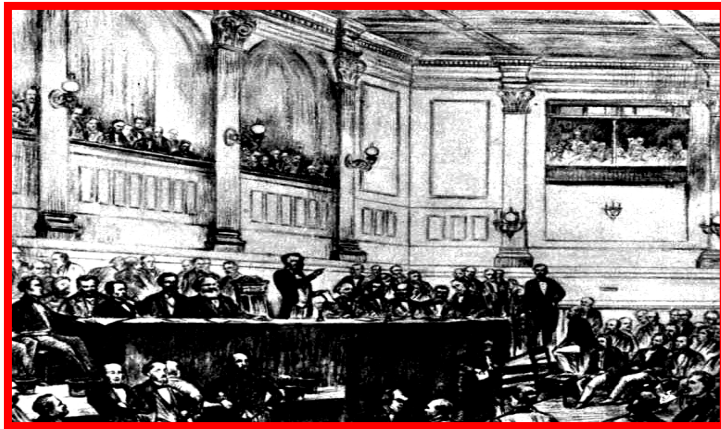

QUY LUẬT RA ĐỜI CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN

- + Ngay từ khi mới ra đời giai cấp công nhân đã đấu tranh chống lại giai cấp tư sản. Cuộc đấu tranh đó *phát triển từ trình độ thấp đến trình độ cao*. Từ tự phát đến tự giác.
- + Sở dĩ phong trào công nhân có bước phát triển như vậy vì có *sự thâm nhập của chủ nghĩa Mác vào phong trào công nhân*

Sự thâm nhập của chủ nghĩa Mác vào phong trào công nhân tất yếu dẫn đến sự ra đời chính đảng của giai cấp công nhân

**CUỘC HỌP
QUỐC TẾ CỘNG SẢN I & II**

LÃNH TỤ & TUYÊN NGÔN CỦA ĐCS

**SỰ PHÁT TRIỂN CỦA
PHONG TRÀO ĐẤU TRANH CỦA CÔNG NHÂN**

Khái niệm ĐCS

Đảng cộng sản là *đội tiên phong* của giai cấp công nhân, là *tổ chức chính trị cao nhất*, là lãnh tụ chính trị, là bộ tham mưu chiến đấu của giai cấp công nhân, lấy *chủ nghĩa Mác - Lênin* làm nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động

Mối quan hệ giữa ĐCS với giai cấp công nhân

- Giai cấp công nhân là *cơ sở xã hội* và nguồn bổ sung lực lượng quan trọng nhất của Đảng.
- Đảng cộng sản là *tổ chức chính trị cao nhất* của giai cấp công nhân, bao gồm những thành viên ưu tú nhất, cách mạng nhất của giai cấp công nhân.

Vai trò của ĐCS

- + Đảng cộng sản có *trình độ lý luận và tổ chức cao nhất* để lãnh đạo giai cấp công nhân và dân tộc.
- + Đảng cộng sản đem lại sự *giác ngộ*, sức mạnh *đoàn kết, nghị lực cách mạng, trí tuệ* và *hành động* cách mạng cho toàn bộ giai cấp công nhân.
- + Đảng cộng sản *đề ra mục tiêu, phương hướng, đường lối chính sách* đúng đắn, kịp thời, phù hợp với hoàn cảnh đất nước và hoàn cảnh lịch sử.
- + Đảng cộng sản *giáo dục, giác ngộ, tổ chức lãnh đạo toàn* dân thực hiện sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân.

2. Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam

2.1. Đặc điểm của giai cấp công nhân Việt Nam

2.2. Nội dung sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân Việt Nam hiện nay

2.3. Phương hướng và một số giải pháp chủ yếu để xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam hiện nay

2.1. Đặc điểm của giai cấp công nhân Việt Nam

“Giai cấp công nhân Việt Nam là một lực lượng xã hội to lớn, đang phát triển bao gồm những người *lao động chân tay và trí óc, làm công hưởng lương* trong *các loại hình sản xuất kinh doanh và dịch vụ công nghiệp* hoặc sản xuất, kinh doanh, dịch vụ *có tính chất công nghiệp*”.

(ĐCSVN, Văn kiện Hội nghị lần thứ sáu BCHTW khóa X, Nxb CTQG,HN, 2008, tr.43)

Đặc điểm của giai cấp công nhân Việt Nam

***Giai cấp
công nhân
Việt Nam
hiện nay***

Tăng về số lượng, chất lượng

(13tr, chiếm 14,01% dân số và 23,81% lực lượng lao động, đóng góp 60% tổng sản phẩm XH)

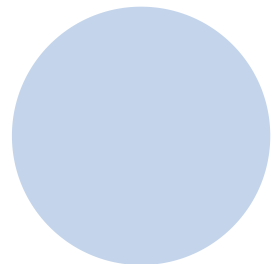
Đa dạng về cơ cấu ngành nghề

CN 46,1%; xây dựng chiếm 15%; thương mại, dịch vụ 25,9%; vận tải 4,7%; khác 8,3%

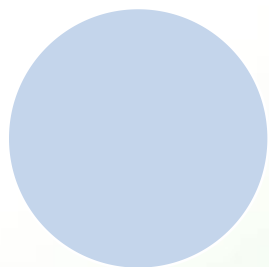
Hình thành đội ngũ công nhân tri thức

Đứng trước nhiều thời cơ và thách thức

2.2. Nội dung sứ mệnh lịch sử của GCCN Việt Nam hiện nay

Lãnh đạo cách mạng thông qua đội tiên phong là Đảng cộng sản Việt Nam

Đi đầu trong sự nghiệp CNH, HĐH đất nước vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, XH công bằng, dân chủ, văn minh

Lực lượng **nòng cốt** trong liên minh GCCN với GCND và đội ngũ trí thức dưới sự lãnh đạo của Đảng

2.2. Nội dung sứ mệnh lịch sử của GCCN Việt Nam hiện nay

2.2.1. Về kinh tế

- Là lực lượng đi đầu trong sự nghiệp đẩy mạnh CNH, HĐH đất nước:
 - + Là lực lượng nòng cốt, vừa tham gia vừa lãnh đạo tiến trình đẩy mạnh CNH, HĐH
 - + CNH, HĐH tạo điều kiện khách quan thuận lợi để GCCN phát triển cả về số lượng và chất lượng.
- Phát huy vai trò của GCCN trong khối liên minh CN - ND - TT để tạo động lực phát triển nông nghiệp - nông thôn và nông dân nước ta theo hướng bền vững, hiện đại.

2.2. Nội dung sứ mệnh lịch sử của GCCN Việt Nam hiện nay

2.2.2. Về chính trị

- Giữ vững bản chất GCCN của Đảng, vai trò tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên.
- Chủ động, tích cực tham gia xây dựng, chỉnh đốn Đảng, làm cho Đảng thực sự trong sạch, vững mạnh.

2.2. Nội dung sứ mệnh lịch sử của GCCN Việt Nam hiện nay

2.2.3. Về văn hóa, tư tưởng

- Xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, cốt lõi là xây dựng con người mới XHCN.
- Bảo vệ sự trong sáng của Chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, chống lại quan điểm sai trái của các thế lực thù địch.
- Kiên định mục tiêu lý tưởng và con đường cách mạng: độc lập dân tộc gắn liền với CNXH.
- Giáo dục ý thức GC, bản lĩnh chính trị, chủ nghĩa yêu nước và chủ nghĩa quốc tế, củng cố mối liên hệ mật thiết giữa GCCN với dân tộc, đoàn kết giai cấp gắn liền với đoàn kết dân tộc và đoàn kết quốc tế.

2.3. Phương hướng và một số giải pháp chủ yếu để xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam hiện nay (SV TNC)

2.3.1. Phương hướng

- Phát triển về chất lượng, số lượng và tổ chức; nâng cao giác ngộ và bản lĩnh chính trị, trình độ học vấn nghề nghiệp, xứng đáng là lực lượng đi đầu trong sự nghiệp CNH, HĐH đất nước.
- Thực hiện tốt các chính sách xã hội đối với công nhân qua đó nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho GCCN.

2.3. Phương hướng và một số giải pháp chủ yếu để xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam hiện nay (SV TNC)

2.3.2. Một số giải pháp chủ yếu

- Nâng cao nhận thức, kiên định quan điểm GCCN là giai cấp lãnh đạo cách mạng thông qua đội tiên phong là Đảng cộng sản Việt Nam.
- Xây dựng và phát huy sức mạnh của liên minh CN - ND - TT - doanh nhân dưới sự lãnh đạo của Đảng. Tăng cường quan hệ hợp tác quốc tế với GCCN thế giới.
- Thực hiện chiến lược xây dựng GCCN lớn mạnh, gắn kết chặt chẽ với chiến lược phát triển KT - XH.
- Đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ mọi mặt cho CN, không ngừng trí thức hóa GCCN.
- Xây dựng GCCN lớn mạnh là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị, của toàn xã hội và sự nỗ lực vươn lên của bản thân mỗi người CN.

HẾT CHƯƠNG 2